

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 2. Desumpta ex cap. 12. & 13. lib. 3. Regum, in quibus
describitur Roboami dura responsio, decem Tribuum defectio, Idololatria
Jeroboami. Vaticinium de interitu domûs Idololatræ impœnitentis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

Doctrina 2.

Desumpta ex cap. 12. & 13. lib. 3. Regum, in quibus describitur Roboamī dura responsio, decem Tribuum desecatio, Idololatria Jeroboami. Vaticinium de interitu domū Jeroboam Idololatre impenitentis.

Considera 1. QUod sicut experientiā teste unica quandoque scin- N. 191.

Quilla ingens excitārit incendium, in cinerem redi-
gens integras civitates: ita unicō, aut pauculī verbīs, injuriosum quid
spirantibūs, integræ Provinciæ & Regna ad extremas clades & ruinam
pervenerint. Paucula verba, quæ juvenes Ministri Regi Roboam
suggererant, Populo objicienda, tantos animi motus, & tantam à le-
gitimo Rege aversionem excitaverant, ut unanimi votō voceque
communii conclamatum sit. v. 10. capit. 12. quæ nobis pars in Da-
vid? recedentes igitur à Domo David elegere sibi Regem Jeroboam,
à Rege Juda penitus divisi. Apostolus Jacobus linguām sub veneni
analogia describens: ait c. 3. plena venenū mortiferō, ut sic lethalia decla-
ret vulnera, quibūs illa propriam incautè loquentis personam, & alias
quoque inficiat. Nazianz. carm. 3. in lingua non unum dumtaxat,
sed multiplex veneni genus latere contendit, dicens: in lingua sita sunt
per multa venena. Quin imò magis nocere videtur lingua, quām vene-
na: nec enim venenum absentibus nocet, nocet vero lingua; quare
S. Bernardus ait de illa: nocet à longe, proinde sagitta assimilatur, quæ de lon-
gè vulnerat. Salvator noster, qui etiam unius verbi Imperiō stupenda
patravit Miracula, liberans à Dæmone obsessos, illuminans ex eos, eri-
gens claudos, ad vitam revocans mortuos: muto tamen illi, cuius
meminit S. Marcus c. 7. linguæ usum redditurus, multos actus præ-
missit: adeò, ut etiam lacrymas fuderit; asserit enim sacer textus: &
suspiciens in Cœlum ingemuit. Grande Mysterium in isto facto videtur
latere, hoc S. Chrysost. Homil. 5. detegit, dicens: quod licet Dæmon
omnibūs nostris abutatur sensibūs, ut nos ad Deum offendendum
inducat: nihilominus nullum ei melius instrumentum occurrat, quod
majori cum facilitate & actu frequentia prævaricari nos faciat,
quām linguā. Hoc ipsum clarissimè perspectum habens Salvator, tam
difficilem se exhibuit muto in tēdenda lingua. Christiane Lector,
qui səpiùs jam nocuisti lingua, vel suggerendō mala consilia cum ju-

D d 3

veni-

venibus Roboami Ministris, vel loquendō turpia cum pusillorum & innocentum scando, vel detegendō occulta cum absentium infamia, vel proferendō falsa cum proximi contumelia, vel exspuendō perjuria cum Dei offensa, frānuin tandem huic labili & nocivo impone membro, & pone ostium labii, ne unquam declinet in verba mali-
tiæ, venenō si utendum, carent vel maximè Medici, ne in quanto, vel
quali excedant, sat gnari: parvum excessum multum obesse. Si ergò
tibi loquendum est Christiane, lingua utere cēu venenō, nullum ad-
missurus excessum, qui admitti solet, si effutiantur verba inconside-
rata, mordacia, scurrilia, affectata, contentiosa, jactabunda. Quemad-
modum Nautæ omnia loca, periculis in mari obnoxia, habent in suis
mappis exactè delineata, ita tu omnia genera malorum sermonum
deferas in mente notata, ut ea studiose devites. Christus Dominus
muto illi redditurus linguae usum, exspusse dicitur. Sputum seu saliva
à sale dicta Sapientiæ indicium est juxta Interpretes: ut verò saliva
è capite defluit, in ore colligitur, & collecta ejicitur: ita sermo no-
ster è cerebro seu judicio prodire debet, & non nisi bene ponderatus
effundi. Quare etiam Ecclesiast. c. 28. admonet: *verbis tuis facito sta-
teram.* Quali alluderet ad mercatores, qui monetas aureas accuratè
ponderant, priusquam eas accipiant, vel expendant. Ita oportet ver-
ba per linguam effundenda ad trutinam ponere, considerandō prius,
an nihil spurii admixtum habeant.

N.292.

*Considera 2. Prophetam à Deo missum, ut Jeroboam Idolatriæ
causa deprehenderet, saxum loco illius impii Regis fuisse allocutum
talibūs verbis: Altare! Altare! dicit Dominus v. 2. c. 13. Videbatur pla-
nè Propheta majorem in lapide & saxo dispositionem ad pœnitenti-
tiam reperire, quam in Rege, non in communem lapidem, sed in
adamantem obdurato. Et ecce! Altare scissum est. v. 5. citati cap. Immo-
tum tamen permanit sua in impietate regale pectus, grandis etiam
miraculō nullatenus emollitum. Merito igitur de habituatis pecca-
toribus canit Propheta regius Psal. 57. Furor illis secundum similitudinem
serpentis, sicut aspidis surda & obdurate aures suas. In quæ verba S. August.
ait: Ecce! aspides surda, duriores lapidibūs, quibūs incantatorem suum lapidaver-
runt, non audierunt vocem incantantis, & medicamenti medicati à sapiente. Finge
dari aliquem, qui nec grandium campanarum sonum, nec castrren-
sium tormentorum mugitum, nec tubarum clangores exaudire queat:
an non talēm petrā surdiorem dixeris? at hoc ipsum dices de pecca-
tore*

tore obstinato, cuius tanta est mentis surditas: ut nec terribiles extremi Judicii tubas, nec maximarum Cœli Campanarum, Misericordiæ videlicet & Justitiae divinæ sonos, imò ipsius damnationis sententiæ tonitrua exaudiens fateatur de se: *Ego autem tanquam surdus non audiebam. Psal. 37.* Hæc considerans Christiane, si quod incurristi peccatum, ocius per poenitentiam illud expelle, ne luti naturam induat, quod fornaci calidæ immissum brevi intervallō vertitur in lapidem. Assertum S. Scripturæ v. 33. cit. capititis verificabitur quoque de te: *Non est reversus Jeroboam à vita sua pessima &c. dum ab uno scelere in alterum & abinde in vitiorum voraginem deturbaberis, & audietur tandem de anima tua, quod v. 34. auditum de Domo Jeroboam: eversa est, & deleta de superficie terre.*

Doctrina 3.

Desumpta ex cap. 14. & 15. lib. 3. Regum, in quibus describitur Vaticinium

*Abiæ Prophetæ de pœnis Jeroboam ejus conjugi denunciatum. Secuta mors
Jeroboam. Ase pietas & fœdus cum Benadab.*

Considera 1. **C**hristianos, extrinsecam tantummodo pietatem præse- N.293.

ferentes, non ineptè comparari Conjugi Regis Jero-
boam, de qua cap. 14 agit S. Script. asserens: Illam filiò suò ægrotante jussam esse à Rege, commutatò habitu accedere Prophetam Ahiam, ut ei ferat decem panes, crustulam, & vas mellis, quod studiose præstítit, aliam mulierem habitu mentita; sed ocius divinâ revelatio-
ne à viro Dei agnita, audiuit ab illo v. 7. cit. capititis: quare aliam te
simulas? ego autem sum missus ad te durus nuntius. *Vade, & dic Jeroboam &c.*
remittebatur ergo: Regi horrendam Dei vindictam denuntiatura.
Par planè responsum à Deo referent, qui fictò pietatis habitu non vi-
rum Dei, sed ipsum Deum accedunt, munera externæ tantum Devoti-
onis oblaturi. *Va duplī corde,* ait Eccles. & peccatori terram ingredienti
duabūs viis. Abulensis v. 7. in cap. 23. Matth. ad verbum *Va!* reflectens,
quod Christus sèpè in Pharisæos & Scribas fictè pios dicitur intonasse,
asserit: illud esse infelicissimum maledictionis nuncium. Hinc legi-
tut Matthæi 20. Christum Dominum, postquam Pharisæos Hypo-
critas redarguisset, conversum ad siculneam, solis non fructibus in-
structam, eam maledixisse. Quod factum jure meritò miratur SS.PP.

id